

23-07-2012

Број: 05-05-1-2227-2/12
Сарајево, 17. јули 2012. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIJELIENO: 23.07.2012			
Organizaciona jedinica	Klasifikacija	Аутор	Број
01,02	-05-2	965/R	

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију конвенције, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Конвенција Економске комисије Уједињених нација за Европу (UNECE) о прекограничним ефектима индустријских хаварија.

Будући да је Министарство спољне трговине и економских односа БиХ надлежно за провођење поступка за приступање БиХ овој конвенцији молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о конвенцији.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

Broj: 08/1-23-05-5-5369-5/12
Datum: 11. juli 2012. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PREDSJEDNIŠTVO
SARAJEVO

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIJAVI BROJ: 17-07-2012			
05	05-1	2227	

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Konvencije Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o prekograničnim efektima industrijskih havarija, dostavlja se;

U prilogu dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji predmetne konvencije koja je sačinjena u Helsinkiju, 17. marta 1992. godine, na engleskom, francuskom i ruskom jeziku.

Temeljem Odluke Predsjedništva BiH sa 17. redovne sjednice održane 24. januara 2012.g. (kopija Odluke broj: 01-50-1-157-32/12. od 24. januara 2012.g. je u prilogu ovog akta), Bosna i Hercegovina pristupa Konvenciji o prekograničnim efektima industrijskih havarija.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 10. sjednici održanoj 12. juna 2012.g. utvrdilo Prijedlog odluke o ratifikaciji Konvencije radi dostavljanja Predsjedništvu BiH i provedbe procedure ratifikacije (kopija obavijesti o Zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj: 05-07-1-1645-13/12 od 13. 06. 2012.g. je također u prilogu ovog akta).

Dostavljamo i kopiju mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, akt broj: 01-02-214/12 od 29. 03. 2012.g, koji na Nacrt odluke o ratifikaciji nije imao primjedbe.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00) provede postupak ratifikacije Konvencije Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o prekograničnim efektima industrijskih havarija.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Ministar
dr. Zlatko Lagumdžija

**KONVENCIJA
EKONOMSKE KOMISIJE UJEDINJENIH NACIJA ZA
EVROPU (UNECE)
O
PREKOGRANIČNIM EFEKTIMA INDUSTRIJSKIH
HAVARIJA**

KONVENCIJA

**EKONOMSKOG POVJERENSTVA UJEDINJENIH NARODA ZA EUROPU
O PREKOGRANIČNIM EFEKTIMA INDUSTRIJSKIH HAVARIJA**

Preambula

- Član 1: Definicije**
- Član 2: Obim**
- Član 3: Opće odredbe**
- Član 4: Identifikacija, konsultacije i savjetovanje**
- Član 5: Namjerno produženje**
- Član 6: Sprječavanje**
- Član 7: Donošenje odluke o lokaciji**
- Član 8: Spremnost u hitnim slučajevima**
- Član 9: Informiranje javnosti**
- Član 10: Sistemi obavještanja o industrijskoj havariji**
- Član 11: Reakcija**
- Član 12: Uzajamna pomoć**
- Član 13: Odgovornost i obaveza**
- Član 14: Istraživanje i razvoj**
- Član 15: Razmjena informacija**
- Član 16: Razmjena tehnologije**
- Član 17: Nadležni organi i osobe za kontakt**
- Član 18: Konferencija strana Konvencije**
- Član 19: Pravo glasa**
- Član 20: Sekretarijat**
- Član 21: Rješavanje sporova**
- Član 22: Ograničenja na prijenos informacija**
- Član 23: Implementacija Konvencije**
- Član 24: Bilateralni i multilateralni sporazumi**
- Član 25: Status Priloga**

Član 26: Amandmani na Konvenciju

Član 27: Potpisivanje Konvencije

Član 28: Depozitar

Član 29: Ratifikacija, prihvatanje, odobrenje i pristupanje

Član 30: Stupanje na snagu

Član 31: Odustajanje

Član 32: Autentični tekstovi

Prilog I: Opasne supstance za svrhe definiranja opasnih aktivnosti

Prilog II: Postupak ispitne komisije u skladu s članom 4. i 5.

Prilog III: Postupak u skladu s članom 4.

Prilog IV: Preventivne mjere u skladu s članom 6.

Prilog V: Analiza i procjena

Prilog VI: Donošenje odluke o lokaciji u skladu s članom 7.

Prilog VII: Mjere za povećanje spremnosti u hitnim slučajevima u skladu s članom 8.

Prilog VIII: Informacije za javnost u skladu s članom 9.

Prilog IX: Sistemi obavještanja o industrijskim havarijama u skladu s članom 10.

Prilog X: Uzajamna pomoć u skladu s članom 12.

Prilog XI: Razmjena informacija u skladu s članom 15.

Prilog XII: Zadaci za uzajamnu pomoć u skladu s članom 18., stav 4.

Prilog XIII: Arbitraža

PREAMBULA

Strane ugovornice ove Konvencije,

Svjesne posebne važnosti, u interesu sadašnjih i budućih generacija, zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od štetnih uticaja industrijskih havarija,

Priznajući važnost i hitnost sprječavanja ozbiljnih štetnih efekata industrijskih havarija na ljude i okoliš, i promoviranja svih mjera koje stimuliraju racionalno, ekonomično i efikasno korištenje mjera za sprječavanje, spremnost i reagiranje kako bi se omogućio zdrav i održiv privredni razvoj,

Uzimajući u obzir činjenicu da se efekti industrijskih havarija mogu osjetiti i preko granica i da zahtijevaju saradnju među državama,

Potvrđujući potrebu promoviranja aktivne međunarodne saradnje među zainteresiranim državama prije, tokom i poslije havarije, da bi se ojačale odgovarajuće politike i osnažile koordinirane akcije na svim odgovarajućim nivoima za promoviranje sprječavanja, spremnosti i reagiranja na prekogranične efekte industrijskih havarija,

Primjećujući važnost i korisnost bilateralnih i multilateralnih aranžmana za promoviranje sprječavanja, spremnosti i reagiranja na efekte industrijskih havarija,

Svjesne uloge koju je odigrala u tom pogledu Ekonomska komisija Ujedinjenih nacija za Evropu (ECE) i podsjećajući, između ostalog, na ECE Kodeks ponašanja kod zagađenja prekograničnih voda na kopnu zbog havarije, kao i na Konvenciju o ocjeni uticaja na okoliš u prekograničnom kontekstu,

Imajući u vidu relevantne odredbe Konačnog dokumenta Konferencije za sigurnost i saradnju u Evropi (CSCE), Zaključnog dokumenta sa Bečkog sastanka predstavnika država učesnica CSCE, i ishod sastanka u Sofiji o zaštiti okoliša CSCE, kao i odgovarajuće aktivnosti i mehanizme u Programu za okoliš Ujedinjenih nacija (UNEP), a posebno APELL program, u Međunarodnoj organizaciji rada (ILO), posebno Kodeks prakse o prevenciji većih industrijskih havarija, i u drugim relevantnim međunarodnim organizacijama,

Razmatrajući odgovarajuće odredbe Deklaracije Konferencije Ujedinjenih nacija o čovjekovom okolišu, a posebno princip 21, prema kome države, u skladu s Poveljom Ujedinjenih nacija i principima međunarodnog prava, imaju suvereno pravo da iskorištavaju vlastite resurse u skladu s vlastitim politikama o okolišu, i odgovornost da osiguraju da aktivnosti u okviru njihove nadležnosti ili kontrole ne izazivaju štetu po okoliš u drugim državama ili u prostorima iza granica državne nadležnosti,

Uzimajući u obzir princip "zagađivač plaća", kao opći princip međunarodnog prava o okolišu,

Naglašavajući principe međunarodnog prava i običaja, a posebno princip dobrosusjedskih odnosa, reciprociteta, nediskriminacije i dobrih namjera,

sporazumjele su se o slijedećem:

Član 1. Definicije

Za potrebe ove Konvencije,

„Industrijska havarija“ znači događaj koji rezultira iz nekontroliranog razvoja situacije tokom neke aktivnosti pri kojoj se koriste opasne supstance bilo:

U objektu, na primjer tokom proizvodnje, korištenja, skladištenja, rukovanja ili odlaganja opasnih supstanci; ili

Tokom transporta ukoliko spada pod stav 2(d) člana 2.;

(b) „Opasna aktivnost“ znači svaka aktivnost gdje su prisutne jedna ili više opasnih supstanci ili gdje mogu biti pristune u količinama koje su jednake ili prelaze preko dozvoljenog praga, kako je navedeno u Prilogu I. ove Konvencije, i koje su u stanju izazvati prekogranične efekte;

„Efekti“ – znači sve direktne ili indirektne, neposredne ili kasnije štetne posljedice izazvane industrijskom havarijom na, između ostalog:

Ljude, floru i faunu;

Tlo, vodu, zrak i prirodu;

Interakcija između faktora pod (i) i (ii)

Materijalna sredstva i kulturno nasljeđe, uključujući historijske spomenike;

(d) „Prekogranični efekti“ znači ozbiljne posljedice u okviru nadležnosti strane ugovornice Konvencije koje su nastale kao rezultat industrijske havarije koja se dogodila pod nadležnošću druge strane;

(e) „Operater“ znači svako fizičko i pravno lice, uključujući i javne organe, koji su odgovorni za aktivnost, kao što je nadzor, planiranje izvršenja ili izvršenje aktivnosti;

(f) „Strana Konvencije“ znači, ukoliko tekst ove Konvencije ne predviđa drugačije, strana ugovornica ove Konvencije;

(g) „Strana porijekla“ znači svaka strana ili strane Konvencije pod čijom je nadležnošću nastala ili može nastati industrijska havarija;

(h) "Pogođena strana" znači svaka strana ili strane Konvencije koja je pogođena ili koja može biti pogođena prekograničnim posljedicama industrijske havarije;

(i) „Zainteresirane strane“ svaka strana porijekla i svaka pogođena strana Konvencije;

„Javnost“ znači jedno ili više fizičkih ili pravnih lica.

Član 2.

Predmet Konvencije

Ova Konvencija se primjenjuje na sprječavanje, spremnost i reagiranje na industrijske havarije koje mogu da izazovu prekogranične efekte, uključujući i posljedice havarija izazvanih prirodnim katastrofama, kao i na međunarodnu saradnju u vezi uzajamne pomoći, istraživanja i razvoja, razmjene informacija i razmjene tehnologije iz oblasti prevencije, spremnosti i reagiranja na pojavu industrijskih havarija.

Ova Konvencija se ne odnosi na:

(a) Nuklearne nesreće i radiološke opasnosti;

(b) Nesreće na vojnim objektima;

(c) Kvarove na branama, s izuzetkom posljedica industrijskih havarija izazvanih takvim kvarovima;

(d) Transportne nesreće na kopnu s izuzetkom:

hitnog reagiranja na takve nesreće;

transporta na mjestu opasnih aktivnosti;

(e) Slučajno oslobađanje genetski modificiranih organizama;

(f) Nesreće izazvane aktivnostima u moru; uključujući istraživanje morskog dna i njegovu eksploataciju;

Izlijevanje nafte ili drugih štetnih supstanci u more.

Član 3. Opće odredbe

Strane Konvencije će, uzimajući u obzir već učinjene napore na državnom i međunarodnom nivou, poduzeti odgovarajuće mjere i saradivati u domenu ove Konvencije, na zaštiti ljudi i okoliša od industrijskih havarija sprječavanjem takvih slučajeva što je moguće više, smanjenjem njihove učestalosti i težine i ublažavanjem njihovih posljedica. U tom cilju, primjenjivat će se mjere sprječavanja, spremnosti i reagiranja, uključujući i mjere obnove.

Strane Konvencije će pomoću razmjene informacija, konsultacija i drugih mjera saradnje i bez nepotrebnog odlaganja razvijati i provoditi politike i strategije za smanjenje rizika industrijskih havarija i poboljšanje preventivnih, mjera spremnosti i reagiranja na ove pojave, uključujući mjere obnove, uzimajući u obzir, da bi se izbjeglo nepotrebno dupliranje, napore već poduzete na državnom i međunarodnom nivou.

Strane Konvencije će osigurati da operater bude obavezan poduzeti sve mjere potrebne za sigurno izvođenje opasne aktivnosti i za sprječavanje industrijskih havarija.

U cilju implementacije odredbi ove Konvencije, strane Konvencije će poduzeti odgovarajuće zakonske, regulatorne, administrativne i finansijske mjere za sprječavanje, spremnost i reagiranje na industrijske havarije.

Odredbe ove Konvencije neće uticati na obaveze strana po međunarodnom pravu u odnosu na industrijske havarije i opasne aktivnosti.

Član 4. Identifikacija, konsultacije i savjetovanje

U svrhu poduzimanja preventivnih mjera i uvođenja mjera spremnosti, strana porijekla će poduzeti odgovarajuće mjere radi identificiranja opasnih aktivnosti u okviru svoje nadležnosti i radi osiguranja da se pogođene strane obavijeste o svakoj takvoj predloženoj ili postojećoj aktivnosti.

Zainteresirane strane će, na inicijativu svake zainteresirane strane, učestvovati u diskusiji o identifikaciji onih opasnih aktivnosti koje razumno mogu da izazovu prekogranične efekte. Ako se zainteresirane strane ne saglase o tome da li je neka aktivnost opasna, svaka takva strana može, ukoliko se strane ne saglase o nekom drugom metodu rješavanja ovoga pitanja, dostaviti ovo pitanje ispitnoj komisiji u skladu s odredbama Priloga II. ove Konvencije.

Strane će, u odnosu na predložene ili postojeće opasne aktivnosti, primjenjivati procedure utvrđene u Prilogu III. ove Konvencije.

Kada neka opasna aktivnost podliježe ocjeni uticaja na okoliš u skladu s Konvencijom o ocjeni uticaja na okoliš u prekograničnom kontekstu i ta ocjena uključuje procjenu prekograničnih efekata - posljedica industrijskih havarija od opasnih aktivnosti, koja se vrši u saglasnosti suslovima ove Konvencije, konačna odluka poduzeta za potrebe Konvencije o ocjeni uticaja na okoliš u prekograničnom kontekstu ispunjava relevantne zahtjeve ove Konvencije.

Član 5. Namjerno produženje

Zainteresirane strane moraju, na inicijativu bilo koje od njih, stupiti u razgovore o tome da li će tretirati aktivnost koja nije obuhvaćena Prilogom I. kao opasnu. Nakon postizanja uzajamne saglasnosti, one mogu koristiti savjetodavni mehanizam po svom izboru, ili ispitnu komisiju u skladu s Prilogom II., u cilju savjetovanja. Kada se strane Konvencije tako dogovore, ova Konvencija ili njen dio se primjenjuje na predmetnu aktivnost kao da je opasna.

Član 6. Prevenција

1. Strane će poduzeti odgovarajuće mjere za prevenciju pojave industrijskih havarija, uključujući mjere navođenja operatera na poduzimanje akcija za smanjenje rizika od industrijskih havarija. Takve mjere mogu uključivati, ali nisu ograničene na mjere iz Priloga IV. ove Konvencije.

2. Što se tiče opasnih aktivnosti, strana porijekla će zahtijevati od operatera da dokaže da je izvođenje opasne aktivnosti sigurno pružanjem informacija kao što su osnovni detalji o procesu, uključujući ali ne i ograničavajući se na analizu i procjenu kako je specificirano u Prilogu V. ove Konvencije.

Član 7. Donošenje odluke o lokaciji

U okviru svog pravnog sistema, strana porijekla će, s ciljem maksimalnog umanjenja rizika za stanovništvo i okoliš svih pogođenih strana, težiti utvrđivanju politika o lokaciji novih opasnih aktivnosti i o značajnijim modifikacijama postojećih opasnih aktivnosti. U okviru svog pravnog sistema, pogođena strana će, s ciljem maksimalnog umanjenja odnosnih rizika, tražiti utvrđivanje politika o značajnijim razvojnim poduhvatima na prostorima koji bi mogli biti ugroženi prekograničnim efektima industrijske havarije zbog opasne aktivnosti. U izradi i

utvrđivanju ovih politika, strane trebaju razmotriti pitanja izložena u Prilogu V., stav 2., podstavovi (1) do (8), i Prilogu VI.ove Konvencije.

Član 8. Spremnost u hitnim slučajevima

1. Strane Konvencije će poduzeti odgovarajuće mjere da uspostave i održavaju adekvatnu spremnost da odgovore na pojavu industrijskih havarija. Strane će osigurati da se poduzmu mjere za spremnost koje će ublažiti prekogranične posljedice takvih havarija, s tim što zadatke na licu mjesta poduzimaju operateri. Ove mjere mogu da uključuju, bez ograničenja, mjere iz Priloga VII.ove Konvencije. Posebno, zainteresirane strane će informirati jedna drugu o svojim planovima za krizne situacije.
2. Strana porijekla će osigurati za opasne aktivnosti pripremu i implementaciju planova za krizne situacije na lokaciji, uključujući odgovarajuće mjere za reagiranje i druge mjere za sprječavanje i maksimalno umanjeње prekograničnih posljedica. Strana porijekla će osigurati drugim zainteresiranim stranama elemente kojima raspolaže za izradu planova za krizne situacije.
3. Svaka strana Konvencije će za opasne aktivnosti osigurati pripremu i implementaciju planova za krizne situacije izvan lokacije koji sadrže i mjere koje se moraju poduzeti u okviru njene teritorije za sprječavanje i maksimalno umanjeње prekograničnih efekata. U pripremi ovih planova, vodit će se računa o zaključcima analize i procjene, a posebno pitanjima utvrđenim u Prilogu V., stav 2., podstavovi (1) do (5). Zainteresirane strane će nastojati da ove planove učine kompatibilnim. Prema potrebi, napraviti će se zajednički planovi za krizne situacije izvan lokacije kako bi se olakšalo usvjanje adekvatnih mjera reagiranja.
4. Revizija planova za krizne situacije se treba redovno vršiti, ili onda kada to okolnosti zahtijevaju, uzimajući u obzir iskustvo stečeno u rješavanju aktuelnih kriznih situacija.

Član 9. Informiranje i učešće javnosti

1. Strane Konvencije će osigurati da se adekvatne informacije daju u javnost u područjima koja bi mogle biti ugrožena industrijskom havarijom iz opasne aktivnosti. Ove informacije se moraju prenositi kanalima koje strane Konvencije smatraju odgovarajućim, sadržavaju elemente iz Priloga VIII.ove Konvencije i trebaju uzeti u obzir pitanja iz Priloga V., stav 2., podstavovi (1) do (4) i (9).
2. Strana porijekla će, u skladu s odredbama ove Konvencije i kad god je to moguće i odgovarajuće, dati mogućnost javnosti u područjima koja bi mogla biti ugrožena da učestvuje u relevantnim postupcima s ciljem da se objavi njeno mišljenje i stavovi o mjerama prevencije i spremnosti, i osigurati da je mogućnost data javnosti pogođene strane ekvivalentna onoj koja je data javnosti strane porijekla.
3. Strane Konvencije će, u skladu sa svojim pravnim sistemima i, ako je poželjno, na bazi reciprociteta, omogućiti da fizička i pravna lica koja jesu ili koja mogu biti ozbiljno ugrožena uslijed prekograničnih efekata industrijske havarije na teritoriji jedne strane Konvencije, imaju pristup i tretman u relevantnim upravnim i sudskim procesima, uključujući

mogućnost pokretanja sudskog postupka i ulaganja žalbe na odluku koja utiče na njihova prava, a koji je ekvivalentan tretmanu koji imaju lica u okviru njihove nadležnosti.

Član 10.

Sistemi obavještanja o industrijskoj havariji

1. Strane Konvencije će, u cilju dobijanja i slanja obavještenja o industrijskim havarijama koja će sadržavati informacije potrebne da bi se suzbili prekogranični efekti, osigurati na odgovarajućem nivou uspostavljanje i funkcioniranje kompatibilnog i efikasnog sistema obavještanja o industrijskim havarijama.

2. U slučaju industrijske havarije, ili direktne prijetnje od nje, koja izaziva ili koja može izazvati prekogranične posljedice, strana porijekla će osigurati da ugrožene strane budu odmah i bez odlaganja obaviještene na odgovarajućim nivoima o industrijskoj havariji putem sistema obavještanja. Takva obavijest će uključivati i elemente sadržane u Prilogu IX.ove Konvencije.

3. Zainteresirane strane će osigurati da se, u slučaju industrijske havarije ili direktne prijetnje od nje, što je prije moguće i do nivoa koji odgovara okolnostima aktiviraju planovi za krizne situacije pripremljeni u skladu s članom 8.

Član 11.

Reakcija

1. Strane Konvencije će osigurati da se, u slučaju industrijske havarije ili direktne prijetnje od nje, poduzmu adekvatne mjere reakcije, i to što je prije moguće i koristeći najefikasniju praksu, da bi se efekti ograničili i sveli na minimum.

2. U slučaju industrijske havarije, ili direktne prijetnje od nje, koja izaziva ili može izazvati prekogranične posljedice, zainteresirane strane će osigurati da se posljedice procijene, prema potrebi, zajednički u svrhu poduzimanja mjera za adekvatno reagiranje. Zainteresirane strane će nastojati da koordiniraju svoje mjere reakcije na pojavu havarije.

Član 12.

Uzajamna pomoć

1. Ako jedna strana Konvencije treba pomoć u slučaju industrijske havarije, ona može zatražiti pomoć od drugih strana, uz naznaku obima i tipa potrebne pomoći. Strana kojoj je zahtjev za pomoć upućen mora odmah odlučiti i obavijestiti stranu koja traži pomoć da li je ona u mogućnosti da pruži potrebnu pomoć i da navede obim i uvjete pomoći koju bi ona mogla pružiti.

2. Zainteresirane strane će saradivati na olakšavanju brzog pružanja pomoći koja je dogovorena prema stavu 1 ovoga Člana, uključujući, prema potrebi, i akciju za smanjenje posljedica i uticaja industrijske havarije do minimuma, kao i pružanje opće pomoći. Ukoliko strane Konvencije nemaju bilateralne ili multilateralne sporazume koji reguliraju aranžmane za pružanje uzajamne pomoći, pomoć će se pružiti u skladu s Prilogom X. ove Konvencije, ukoliko se strane Konvencije ne dogovore drugačije.

Član 13. Odgovornost i obaveza

Strane Konvencije će podržati odgovarajuće međunarodne napore da se izrade pravila, kriteriji i postupci u oblasti odgovornosti i obaveza.

Član 14. Istraživanje i razvoj

Strane Konvencije će, prema potrebi, inicirati i saradivati u provođenju istraživanja i u razvoju metoda i tehnologija za sprječavanje, spremnost i reagiranje na pojavu industrijskih havarija. Za te potrebe, strane Konvencije će podsticati i aktivno promovirati naučnu i tehnološku saradnju, uključujući istraživanje manje opasnih procesa koje ima za cilj da smanji opasnost od havarije i da spriječi i ograniči posljedice industrijskih havarija.

Član 15. Razmjena informacija

Strane Konvencije će, na multilateralnom i bilateralnom nivou, razmjenjivati informacije kojima se može redovno raspolagati, uključujući i elemente sadržane u Prilogu XI.ove Konvencije.

Član 16. Razmjena tehnologije

1. Strane Konvencije će, u skladu sa svojim zakonima, propisima i praksom, olakšati razmjenu tehnologije za sprječavanje, spremnost i reagiranje na efekte industrijskih havarija, posebno putem promocije:

razmjene raspoložive tehnologije na različitim finansijskim osnovama;

direktnih industrijskih kontakata i saradnje;

razmjene informacija i iskustava;

pružanja tehničke pomoći.

2. U promoviranju aktivnosti iz stava 1., podstavovi (a) do (d) ovog člana, strane Konvencije će stvoriti povoljne uvjete olakšavanjem kontakata i saradnje među zainteresiranim organizacijama i pojedincima u privatnom i javnom sektoru koji mogu osigurati tehnologiju, projektiranje i inženjerske usluge, opremu ili finansije.

Član 17. Nadležni organi i osobe za kontakt

Svaka strana će imenovati ili uspostaviti jedan ili više nadležnih organa za potrebe ove Konvencije.

Bez utjecaja na druge aranžmane na bilateralnom ili multilateralnom nivou, svaka strana će imenovati ili uspostaviti jednu osobu /tijelo za kontakt radi obavještanja o industrijskim havarijama u skladu s članom 10., i osobu/ tijelo za kontakt za potrebe uzajamne pomoći u skladu s članom 12. Ove osobe za kontakt poželjeno je da budu iste.

Svaka strana Konvencije će u roku od tri mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Konvencije za tu stranu, obavijestiti druge strane, putem Sekretarijata iz člana 20., kojetijelo ili tijela je ona imenovala kao osobe za kontakt i kao svoj nadležni organ ili organe.

Svaka strana Konvencije će u roku od jednog mjeseca od datuma odluke, informirati druge strane, putem Sekretarijata o svim promjenama u pogledu imenovanja koje je izvršila po stavu 3. ovoga člana.

Svaka strana Konvencije će u svako doba održavati u funkciji svoje osobe/tijela za kontakt i sisteme obavještanja o industrijskim havarijama u skladu s članom 10.

Svaka strana Konvencije će u svako doba održavati u funkciji svoje osobe/ tijela za kontakt i organe koji su odgovorni za slanje i primanje zahtjeva za pomoć i prihvatanje ponuda pomoći u skladu s članom 12.

Član 18. Konferencija strana Konvencije

1. Predstavnici strana Konvencije će konstituirati Konferenciju strana ove Konvencije i redovno će održavati svoje sastanke. Prvi sastanak Konferencije strana će biti sazvan najkasnije godinu dana nakon datuma stupanja na snagu ove Konvencije. Nakon toga, sastanak Konferencije strana će se održavati najmanje jedanput godišnje ili na pismeni zahtjev bilo koje strane, pod uvjetom da u roku od šest mjeseci nakon prosljeđivanja zahtjeva od strane Sekretarijata, najmanje jedna trećina strana podrži održavanje sastanka Konferencije.

2. Konferencije strana će:

pratiti implementaciju ove Konvencije;

izvršavati savjetodavne funkcije u cilju jačanja sposobnosti strana za sprječavanje, pripremu i reagiranje na prekogranične efekte industrijskih havarija i za olakšavanje osiguranja tehničke pomoći i savjeta na zahtjev strana koje pretrpe industrijsku havariju;

uspostaviti, prema potrebi, radne grupe i druge odgovarajuće mehanizme za razmatranje pitanja u odnosu na implementaciju i razvoj ove Konvencije i u tom cilju, pripremiti odgovarajuće studije i drugu dokumentaciju i dostaviti preporuke za razmatranje na Konferenciji strana;

ispunjavati sve druge funkcije koje su potrebne prema odredbama ove Konvencije;

Na svom prvom sastanku, razmotrit će i konsenzusom usvojiti poslovnik o radu za svoje sastanke.

3. Konferencija strana ove Konvencije će u vršenju svojih funkcija, kada to bude smatrala potrebnim, također saradivati s drugim relevantnim međunarodnim organizacijama.

4. Konferencija strana ove Konvencije će, na svom prvom sastanku, donijeti program rada, posebno u pogledu tačaka sadržanih u Prilogu XII. ove Konvencije. Konferencija strana ove Konvencije će također odlučiti o metodu rada, uključujući i korištenje državnih centara i saradnje s relevantnim međunarodnim organizacijama i uspostavljanje sistema s ciljem olakšavanja implementacije ove Konvencije, posebno za uzajamnu pomoć u slučaju industrijske havarije, i nadogradnje odgovarajućih postojećih aktivnosti u okviru relevantnih međunarodnih organizacija. Kao dio programa rada, Konferencija strana ove Konvencije će pregledati postojeće državne, regionalne i međunarodne centre i druga tijela i programe usmjerene ka koordiniranju informacija i napora u sprječavanju, spremnosti i reagiranju na industrijske havarije, s ciljem utvrđivanja koje dodatne međunarodne institucije ili centri mogu biti potrebni da vrše zadatke navedene u Prilogu XII.

5. Konferencija strana ove Konvencije će, na prvom sastanku, početi razmatranje procedura za stvaranje povoljnijih uvjeta za razmjenu tehnologije za sprječavanje, spremnost i reagiranje na efekte industrijskih havarija.

6. Konferencija strana ove Konvencije će za potrebe ove Konvencije usvojiti smjernice i kriterije za olakšavanje identifikacije opasnih aktivnosti.

Član 19. Pravo glasa

1. Osim kako je predviđeno u stavu 2. ovog člana, svaka strana ove Konvencije će imati jedan glas.

2. Organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju, kako je definirano u članu 27., će o pitanjima u okviru svoje nadležnosti ostvarivati svoje pravo glasa s brojem glasova koji je jednak broju država članica organizacije koje su strane ove Konvencije. Takva organizacija ne može ostvarivati svoje pravo glasa ako bilo koja njena članica ostvari pravo i glasa, i obratno.

Član 20. Sekretarijat

Izvršni sekretar Ekonomske komisije za Evropu će vršiti slijedeće funkcije Sekretarijata:

- (a) sazivati i pripremati sastanke strana Konferencije.
- (b) prenositi stranama Konferencije izvještaje i druge informacije primljene u skladu s odredbama ove Konvencije;
- (c) sve druge funkcije koje odredi Konferencija strana.

Član 21. Rješavanje sporova

1. Ako dođe do spora između dvije ili više strana Konvencije u pogledu tumačenja ili primjene ove Konvencije, one će težiti rješenju putem pregovora ili na drugi miroljubiv način prihvatljiv za sve strane u sporu.

2. Kod potpisivanja, ratificiranja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja ovoj Konvenciji, ili bilo kada nakon toga, strana Konvencije može izjaviti pismenim putem depozitaru da, za spor koji nije riješen u skladu sa stavom 1.ovog člana, ona prihvata jedan ili oba slijedeća instrumenta rješavanja sporova obavezujućim u odnosu na bilo koju drugu stranu Konvencije koja prihvata istu obavezu:

- (a) Podnošenje spora Međunarodnom sudu pravde;
- (b) Arbitraža u skladu s postupkom izloženim u Prilogu XIII.ove Konvencije.

3. Ako su strane u sporu prihvatile oba načina rješavanja spora iz stava 2.ovog člana, spor se može dostaviti na rješavanje samo Međunarodnom sudu pravde, ukoliko se strane u sporu ne saglase drugačije.

Član 22. Ograničenja pjenosa informacija

1. Odredbe ove Konvencije neće uticati na prava ili obaveze strana Konvencije u skladu s njihovim državnim zakonima, propisima, administrativnim odredbama ili prihvaćenim pravnim praksama i primjenljivim međunarodnim propisima za zaštitu informacija u odnosu na lične podatke, industrijske i komercijalne tajne podatke, uključujući intelektualno vlasništvo ili državnu sigurnost.

2. Ako neka strana Konvencije ipak odluči da prenese informacije drugoj strani Konvencije, strana koja primi takve zaštićene informacije će poštovati povjerljivost zaprimljenih informacija i uvjete pod kojima su one prenesene, a koristit će ove informacije samo za svrhe za koje su one i prenesene.

Član 23. Implementacija Konvencije

Strane Konvencije će periodično slati izvještaj o implementaciji ove Konvencije.

Član 24. Bilateralni i multilateralni sporazumi

1. Strane Konvencije mogu, u cilju implementacije svojih obaveza po ovoj Konvenciji, nastaviti postojeće ili zaključiti nove bilateralne ili multilateralne sporazume ili druge aranžmane.

2. Odredbe ove Konvencije neće uticati na pravo strana Konvencije da, na osnovu bilateralnog ili multilateralnog sporazuma prema potrebi, strožije mjere od onih koje se zahtijevaju ovom Konvencijom.

Član 25. Status Priloga

Prilozi ove Konvencije čine sastavni dio ove Konvencije.

Član 26. Amandmani na Konvenciju

1. Amandmane na ovu Konvenciju može predložiti bilo koja strana Konvencije.

2. Tekst svakog predloženog amandmana na ovu Konvenciju podnosi se pismeno izvršnom sekretaru Ekonomske komisije za Evropu, koji će ga dalje proslijediti svim stranama Konvencije. Konferencija strana će diskutirati o predloženom amandmanu na svom slijedećem godišnjem sastanku, pod uvjetom da je izvršni sekretar Ekonomske komisije za Evropu proslijedio te prijedloge stranama Konvencije najmanje devedeset dana unaprijed.

3. Za amandmane na ovu Konvenciju – osim amandmana na Prilog I., za koji je procedura opisana u stavu 4. ovog člana:

Amandmani na ovu Konvenciju usvajaju se konsenzusom strana koje prisustvuju sastanku, a iste će depozitar proslijediti svim stranama Konvencije na ratifikaciju, prihvatanje ili odobrenje;

Instrumenti za ratifikaciju, prihvatanje ili odobrenje amandmana će se deponirati kod depozitara. Usvojeni amandmani u skladu s ovim članom će stupiti na snagu za strane Konvencije koje su ih prihvatile devedesetog dana nakon datuma kada depozitar primi šesnaesti instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja;

Nakon toga, amandmani će stupiti na snagu za sve druge strane devedesetog dana nakon što ta strana Konvencije deponuje svoj instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja amandmana.

4. Za Amandmane na Prilog I.:

(a) Strane Konvencije će učiniti sve da postignu sporazum konsenzusom. Ako su iscrpljeni svi naponi za konsenzus i ako sporazum nije postignut, amandmani će, kao krajnje pribježište, biti usvojeni sa devet-desetinskom većinom glasova strana Konvencije koje prisustvuju i koje glasaju na sastanku. Ako se usvoje na Konferenciji strana, amandmani će biti dostavljeni stranama i preporučeni za odobrenje;

(b) Po isteku dvanaest mjeseci od datuma kada ih izvršni sekretar Ekonomske komisije za Evropu dostavi, amandmani na Prilog I. će stupiti na snagu za one strane Konvencije koje nisu dostavile obavijest u skladu s odredbama pod-stava 4.(c) ovog člana, i to pod uvjetom da najmanje šesnaest strana Konvencije nije dostavilo takvu obavijest.

(c) Svaka strana koja nije u mogućnosti da prihvati amandman na Prilog I. ove Konvencije će o tome će obavijestiti izvršnog sekretara Ekonomske komisije za Evropu i to

pismenim putem u roku od dvanaest mjeseci od datuma saopćenja o usvajanju. Izvršni sekretar će odmah, bez odlaganja, obavijestiti sve strane Konvencije o svakom takvom zaprimljenom saopćenju. Strana Konvencije može u svako doba zamijeniti svoju prethodnu obavijest prihvatanjem, a amandman na Prilog I. će zatim stupiti na snagu za tu stranu Konvencije.

(d) Za potrebe ovoga stava „strane koje prisustvuju i glasaju“ znači strane Konvencije koje su prisutne na sastanku i koje daju svoj glas za ili protiv.

Član 27. Potpisivanje Konvencije

Ova Konvencija će biti otvorena za potpisivanje u Helsinkiju 17. i 18. marta 1992., a nakon toga u sjedištu Ujedinjenih nacija u New Yorku do 18. septembra 1992. za države članice Ekonomske komisije za Evropu, kao i države koje imaju konsultativni status kod Ekonomske komisije za Evropu u skladu sa stavom 8. Rezolucije Ekonomskog i socijalnog vijeća 36.(IV) od 28. marta 1947., kao i za organizacije regionalne ekonomske integracije konstituirane od suverenih država članica Ekonomske komisije za Evropu na koje je prenesena nadležnost njihovih država članica u pogledu pitanja koja regulira ova Konvencija, uključujući nadležnost za zaključenje međunarodnih sporazuma vezano za ova pitanja.

Član 28. Depozitar

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će djelovati kao depozitar ove Konvencije.

Član 29. Ratifikacija, prihvatanje, odobrenje i pristupanje

1. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju od strane država i organizacija regionalne ekonomske integracije iz člana 27.
2. Ova Konvencija će biti otvorena za pristupanje za države i organizacije iz člana 27.
3. Svaka organizacija iz člana 27. koja postane strana ove Konvencije a da ni jedna od njenih država članica nije postala strana Konvencije, podliježe svim obavezama po ovoj Konvenciji. U slučaju takve organizacije, čija je jedna ili više država članica postala strana ove Konvencije, ta će organizacija i njene države članice odlučiti o odgovornostima svake od njih za izvršenje njihovih obaveza po ovoj Konvenciji. U tim slučajevima, organizacija i države članice neće imati pravo paralelno ostvarivati svoja prava po ovoj Konvenciji.
4. U svojim instrumentima ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa, organizacija regionalne ekonomske integracije iz člana 27. će se izjasniti o nivou svoje nadležnosti u pogledu pitanja koja regulira ova Konvencija. Svaka takva organizacija će također obavijestiti depozitara o svakoj relevantnoj izmjeni u obimu nadležnosti.

Član 30. Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana nakon datuma deponiranja šesnaestog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja.
2. Za potrebe stava 1.ovog člana, nijedan instrument deponiran od strane organizacije iz člana 27.neće se računati kao dodatni onim instrumentima koji su deponirani od strane država članica ove organizacije.
3. Za svaku državu ili organizaciju iz člana 27. koja ratificira, prihvati ili odobri ovu Konvenciju ili joj pristupi nakon deponiranja šesnaestog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana nakon datuma deponiranja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja od strane te države ili organizacije.

Član 31. Odustajanje

1. Bilo kada po isteku tri godine od datuma kada ova Konvencija stupi na snagu za stranu Konvencije, ta strana može odustati od Konvencije tako što podnese pismenu obavijest o tome depozitaru. Svako takvo odustajanje postaje punovažno devedesetog dana nakon datuma zaprimanja obavijesti kod depozitara.
2. Nijedno takvo odustajanje neće uticati na primjenu člana 4.u pogledu aktivnosti za koju je bila data obavijest u skladu s članom 4., stav 1., ili je uložen zahtjev za diskusijom u skladu s članom 4., stav 2.

Član 32. Autentični tekstovi

Original ove Konvencije, od kojih su engleska, francuska i ruska verzija teksta jednako vjerodostojne, bit će deponiran kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

U potvrdu gore navedenog, doljepotpisani koji su propisno ovlašteni u tom smislu, potpisali su ovu Konvenciju.

Sačinjeno u Helsinkiju, sedamnaestog dana mjeseca marta, hiljadu devet stotina i devedeset druge godine.

PRILOG I.

Opasne supstance za potrebe definiranja opasnih aktivnosti

Dolje navedene količine odnose se na svaku aktivnost ili grupu aktivnosti. Tamo gdje je raspon količina dat u Dijelu I, granične vrijednosti za količine su maksimalne količine date za svaki raspon. Pet godina nakon stupanja na snagu ove Konvencije, najniže količine koje su date za svaki raspon postat će granične, ukoliko se ne promijene.

Tamo gdje supstancaili preparat naveden u Dijelu II također spada u kategoriju u Dijelu I, koristit će se granična količina navedena u Dijelu II.

Za identifikaciju opasnih aktivnosti, strane Konvencije će uzeti u obzir predvidivu mogućnost pogoršanja datih opasnosti i količine opasnih supstanci i njihovu blizinu, bez obzira da li su za njih nadležni jedan ili više operatera.

DIO I. Kategorije supstanci i preparata koji nisu konkretno imenovani u Dijelu II

Kategorija	Granična količina (tone)
1. Zapaljivi plinovi 1a) uključujući LPG	200
2. Visoko zapaljive tečnosti 1b)	50.000
3. Veoma toksične 1c)	20
4. Toksične 1d)	500-200
5. Oksidirajuće 1e)	500-200
6. Eksplozivne 1f)	200-50
7. Zapaljive tečnosti 1g) (njima se rukuje pod specijalnim uvjetima pritiska i temperature)	200
8. Opasni za okolinu 1h)	200

DIO II. Imenovane supstance

Supstanca	Granična količina (tone)
1. Amonijak	500
2. a Amonij nitrat 2)	2.500
2. b Amonij nitrat u obliku umjetnog gnojiva 3)	10.000
3. Akrlonitril	200
4. Hlor	25
5. Etilen oksid	50
6. Hidrocijanid	20
7. Hidroflorid	50
8. Hidrosulfid	50

9. Sumpor dioksid	250
10. Sumpor trioksid	75
11. Olovni alkili	50
12. Fozgen	0,75
13. Metil izocijanat	0,15

NAPOMENE

1. Indikativni kriteriji. U odsutnosti drugih odgovarajućih kriterija, strane Konvencije mogu koristiti slijedeće kriterije kod klasificiranja supstanci ili preparata za potrebe Dijela I ovog Priloga.

ZAPALJIVI PLINOVI: supstance koje u plinovitom stanju pri normalnom pritisku i pomiješane sa zrakom postaju zapaljive, a tačka ključanja kojih je na normalnom pritisku 20 stepeni C ili niže;

VISOKO ZAPALJIVE TEČNOSTI: supstance koje imaju tačku spontanog zapaljenja nižu od 21 stepen C a tačka ključanja kojih je pri normalnom pritisku iznad 20 stepeni C;

VEOMA TOKSIČNE: supstance s osobinama koje odgovaraju osobinama u niže prikazanoj Tabeli 1 odnosno Tabeli 2, i koje mogu, zahvaljujući svojim fizičkim i hemijskim svojstvima, izazvati industrijske havarije.

TABELA 1

LD 50 (oral) (1) mg/kg tjelesne težine LD 50 ≤ 25	LD 50 (dermal) (2) mg/kg tjelesne težine LD 50 ≤ 50	LC 50 (3) mg/l (inhalacija) LD 50 ≤ 0,5
(1) LD 50 oralno kod pacova		
(2) LD 50 dermalno kod pacova ili zečeva		
(3) LC 50 inhalacijom (četiri sata) kod pacova		

TABELA 2

Diskriminirajuća doza Mg/kg tjelesne težine	< 5
gdje je akutna oralna toksičnost materije kod životinja utvrđena postupkom fiksne doze.	

(d) TOKSIČNE: materije sa svojstvima koje odgovaraju onima u Tabeli 3 ili 4 i koje imaju fizička i hemijska svojstva koja mogu da izazovu industrijske havarije.

TABELA 3

LD 50 (oral) (1) mg/kg tjelesne težine 25 < LD 50 <= 25	LD 50 (dermal) (2) mg/kg tjelesne težine 50 < LD 50 <= 400	LC 50 (3) mg/l (inhalacija) 0,5 < LC 50 <= 2
(1) LD 50 oralno kod pacova		
(2) LD 50 dermalno kod pacova ili zečeva		

TABELA 4

Diskriminirajuća doza mg/kg tjelesne težine	= 5
gdje je akutna oralna toksičnost supstance kod životinja utvrđena postupkom fiksne doze.	

OKSIDIRAJUĆE: supstance koje dovode do visoko egzotermičkih reakcija kada dođu u dodir s drugim supstancama, posebno zapaljivim.

(f) EKSPLOZIVNE: supstance koje mogu da eksplodiraju pod uticajem plamena ili koje su osjetljivije na udare ili trenje nego dinitrobenzen.

(g) ZAPALJIVE TEČNOSTI: supstance koje imaju tačku zapaljivosti nižu od 55 stepeni C i koje ostaju u tečnom stanju pod pritiskom, gdje posebni uvjeti procesa kao što je visoki pritisak i visoka temperatura, mogu izazvati opasnost od industrijske havarije.

(h) OPASNE PO OKOLINU: supstance koje pokazuju vrijednosti za akutnu toksičnost prema vodenom okruženju što odgovara Tabeli 5.

TABELA 5

LC 50 (1) mg/l LC 50 ≤ 10	EC 50 (2) mg/l EC 50 ≤ 10	IC 50 (3) mg/l IC 50 ≤ 10
(1) LC 50 ribe (96 sati)		
(2) EC 50 daphnia (planktonski račići) (48 sati)		
(3) IC 50 alge (72 sata)		
Gdje supstance nisu odmah degradirajuće, ili gdje je $\log Pow > 3,0$ (ukoliko se eksperimentalno ne odredi $BCF < 100$).		

LD – doza opasna po život

LC – koncentracija opasna po život

EC - efektivna koncentracija

IC - inhibirajuća koncentracija

Pow – koeficijent podjele oktanol/voda

BCF – faktor biokoncentracije

2. Ovo se odnosi na amonij nitrat i mješavine amonij nitrata gdje je sadržaj nitrogena iz amonij nitrata > 28% po težini, i na vodene rastvore amonij nitrata gdje je koncentracija amonij nitrata > 90% po težini.

3. Ovo se odnosi na čista umjetna gnojiva od amonij nitrata i na smjesu gnojiva gdje je sadržaj nitrogena iz amonij nitrata > 28% po težini (smjesa gnojiva sadrži amonij nitrat zajedno sa fosfatom odnosno potašom).

4. Mješavine i preparati koje sadrže takve supstance tretirat će se na isti način kao čiste supstance osim ukoliko oni više ne pokazuju ekvivalentna svojstva i ne mogu da izazovu prekogranične efekte.

PRILOG II

Postupak ispitne komisije u skladu s članom 4.i 5.

1. Strana ili strane Konvencije koje upućuju zahtjev ispitnoj komisiji, a koja se utvrđuje u skladu s odredbama ovog Priloga, obavijestit će Sekretarijat o tome da podnose jedno ili

više pitanja komisiji. U obavještenju se navodi predmet upita. Sekretarijat će odmah obavijestiti sve strane Konvencije o podnošenju pitanja.

2. Ispitna komisija se sastoji od tri člana. Kako strana koja postavlja pitanje tako i druga strana u ispitnom postupku, imenovat će naučnog ili tehničkog eksperta, a ova dva tako imenovana eksperta odredit će zajednički trećeg eksperta, koji će biti predsjednik ispitne komisije. Predsjednik komisije ne može biti državljanin ni jedne od strana u ispitnom postupku niti može imati svoje uobičajeno mjesto boravka na teritoriji jedne od ovih strana, niti može biti zaposlen kod jedne od ovih strana, niti se može baviti ovim slučajem u bilo kakvoj drugoj funkciji.

3. Ako predsjednik ispitne komisije nije imenovan u roku od dva mjeseca od imenovanja drugog eksperta, izvršni sekretar Ekonomske komisije za Evropu će, na zahtjev bilo koje strane, imenovati predsjednika u toku narednog dvomjesečnog perioda.

4. Ako jedna od strana u ispitnom postupku ne imenuje eksperta u roku od jednog mjeseca od zaprimanja obavijesti od strane Sekretarijata, druga strana može informirati izvršnog sekretara Ekonomske komisije za Evropu, koji će imenovati predsjednika ispitne komisije u toku narednog dvomjesečnog perioda. Nakon imenovanja, predsjednik ispitne komisije će zamoliti stranu koja nije imenovala eksperta da to učini u roku od jednog mjeseca. Ako to ne učini u datom roku, predsjednik će informirati izvršnog sekretara Ekonomske komisije za Evropu koji će izvršiti ovo imenovanje u toku narednog dvomjesečnog perioda.

5. Ispitna komisija će usvojiti svoj poslovnik.

6. Ispitna komisija može poduzeti sve odgovarajuće mjere u cilju izvršenja svojih funkcija.

7. Strane u ispitnom postupku će olakšati rad ispitne komisije, a posebno će, koristeći sva raspoloživa sredstva:

dostaviti ispitnoj komisiji sva relevantna dokumenta, sredstva i opremu i informacije;

omogućiti ispitnoj komisiji, kada je potrebno, da pozove svjedoke ili eksperte i primi njihove dokaze.

8. Strane u postupku i eksperti će štiti povjerljivost svih informacija koje zaprimu u povjerenju tokom rada ispitne komisije.

9. Ako se jedna od strana u ispitnom postupku ne pojavi pred ispitnom komisijom ili ako ne prezentira svoj slučaj, druga strana može zatražiti od ispitne komisije da nastavi postupak i da završi rad. Odsustvo jedne strane ili propust strane da prezentira svoj slučaj neće predstavljati prepreku nastavku i završetku rada ispitne komisije.

10. Ukoliko ispitna komisija ne odredi drugačije zbog posebnih okolnosti predmeta, troškove ispitne komisije, uključujući i nagradu članovima komisije, snose jednako strane u ispitnom postupku. Ispitna komisija će voditi zapisnik o svim svojim troškovima i o tome dostaviti konačni izvještaj stranama.

11. Svaka strana koja ima interes činjenične prirode u predmetu ispitnog postupka i koja može biti pogođena mišljenjem o predmetnom pitanju, može intervenirati u postupku uz saglasnost ispitne komisije.
12. Odluke ispitne komisije o pitanjima postupka donose se većinom glasova njenih članova. Konačno mišljenje ispitne komisije će odražavati mišljenje većine njenih članova i uključivaće i svako izdvojeno mišljenje.
13. Svoje konačno mišljenje ispitna komisija će prezentirati u roku od dva mjeseca od datuma svog formiranja, ukoliko se ne nađe za potrebno da se produži ovaj vremenski rok za period koji ne može biti duži od dva mjeseca.
14. Konačno mišljenje ispitne komisije će se bazirati na prihvaćenim naučnim principima. Konačno mišljenje dostavlja ispitna komisija stranama ispitnog postupka i Sekretarijatu.

PRILOG III.

Postupak u skladu s članom 4.

1. Strana porijekla može tražiti konsultacije s drugom stranom, u skladu sa stavovima 2.do 5.ovog Priloga, kako bi se utvrdilo da li je ta strana pogođena.

2. Za predložene ili postojeće opasne aktivnosti, strana porijekla će, za potrebe osiguranja adekvatnih i efikasnih konsultacija, osigurati obavještanje na odgovarajućem nivou svake strane za koju smatra da može biti pogođena i to što je prije moguće, a najkasnije kada obavještava svoju javnost o toj predloženoj ili postojećoj aktivnosti. Za postojeće opasne aktivnosti takvo obavještenje se mora dati najkasnije dvije godine nakon stupanja na snagu ove Konvencije za stranu porijekla.

3. Obavijestće sadržavati, između ostalog:

Informacije o opasnoj aktivnosti, uključujući sve raspoložive informacije ili izvještaj, kao što su informacije sačinjene u skladu s članom 6., o mogućim prekograničnim efektima u slučaju industrijske havarije;

Naznaku razumnog vremenskog perioda u kojem se traži odgovor po stavu 4.ovog člana, uzimajući u obzir prirodu te aktivnosti;

a može sadržavati i informacije iz stava 6.ovog Priloga.

4. Obaviještene strane će odgovoriti strani porijekla u roku specificiranom u tojobavijesti, potvrđujući primitak obavijesti i navodeći da li oni namjeravaju da stupe u konsultacije.

Ako obaviještena strana izjavi da ne namjerava stupiti u konsultacije, ili ako ona ne odgovori u roku koji je naveden u obavijesti, neće se primjenjivati odredbe utvrđene u narednim

stavovima ovog Priloga. U takvim okolnostima, pravo strane porijekla da utvrdi da li će izvršiti ocjenu i analizu na bazi svog državnog zakona i prakse se ne prejudicira.

Po primitku odgovora od obaviještene strane u kojem navodi svoju želju da stupi u konsultacije, strana porijekla će, ako to već nije učinila, dostaviti obaviještenoj strani:

Relevantne informacije u pogledu dinamike rokova za analizu, uključujući i dinamiku rokova za slanje komentara;

Relevantne informacije o opasnoj aktivnosti i njenim prekograničnim efektima u slučaju industrijske havarije;

Priliku za učešće u procjenama informacija ili bilo kojeg izvještaja kojim se iznose eventualni prekogranični efekti.

Pogođena strana će, na zahtjev strane porijekla, osigurati drugoj strani informacije koje se razumno mogu pribaviti a koje se odnose na područje pod nadležnošću pogođene strane koje bi moglo biti pogođeno, kada su takve informacije potrebne za pripremu ocjene i analize i mjera. Informacije će biti saopćene odmah i, po potrebi, putem zajedničkog tijela ako ono postoji.

Strana porijekla će dostaviti pogođenoj strani direktno, prema potrebi, ili putem zajedničkog tijela, ako postoji, dokumentaciju s analizom i procjenom, kako je opisano u Prilogu V., stavovi 1. i 2.

Uključene strane će informirati javnost u području koje bi moglo biti pogođeno opasnom aktivnošću i organizirat će distribuciju dokumentacije s analizom i procjenom za javnost i za organe u relevantnim područjima. Strane će im omogućiti da daju komentar o tome, ili prigovor na takvu opasnu aktivnost, a također će organizirati da se njihova mišljenja dostave kompetentnom organu strane porijekla, bilo direktno tom organu ili, prema potrebi, putem strane porijekla u razumnom roku.

Strana porijekla će, nakon kompletiranja dokumentacije o analizi i procjeni, stupiti odmah u konsultacije s pogođenom stranom u vezi sa, između ostalog, prekograničnim efektima opasne aktivnosti u slučaju industrijske havarije, i mjera za smanjenje ili eliminiranje njenih posljedica. Konsultacije se mogu odnositi na:

eventualne alternative opasnoj aktivnosti, uključujući alternativu da aktivnost prestane i eventualne mjere za ublažavanje prekograničnih efekata na račun strane porijekla;

druge oblike eventualne uzajamne pomoći za smanjenje bilo kakvih prekograničnih posljedica;

sve druga odgovarajuća pitanja.

Uključene strane će se, na početku ovih konsultacija dogovoriti o razumnom vremenskom okviru za trajanje perioda konsultacija. Sve takve konsultacije mogu se voditi putem odgovarajućeg zajedničkog tijela ako ono postoji.

Uključene strane će osigurati da se da potreban izvještaj o analizi i procjeni, kao i o komentarima primljenim u skladu sa stavom 9.ovog Priloga i ishoda konsultacija iz stava 10.ovog Priloga.

Strana porijekla će obavijestiti pogođene strane o svakoj odluci koja se odnosi na aktivnost, kao i o razlozima i osnovama na kojima se ona temelji.

Ako, dodatne i relevantne informacije u vezi s prekograničnim efektima opasne aktivnosti, a koje nisu bile na raspolaganju u vrijeme održavanja konsultacija u vezi s tom aktivnošću, postanu raspoložive uključenoj strani, ta strana će odmah informirati drugu stranu ili druge zainteresirane strane. Ako jedna od strana to želi, bit će održane nove konsultacije.

PRILOG IV.

Preventivne mjere u skladu s članom 6.

Ovisno o državnim zakonima i praksama, strane, nadležni organi, operateri ili svi, zajedničkim naporima, mogu izvršiti slijedeće mjere:

Postavljanje općih ili specifičnih sigurnosnim ciljeva;

Usvajanje zakonskih odredbi ili smjernica u vezi sa sigurnosnim mjerama i sigurnosnim standardima;

Identifikacija onih opasnih aktivnosti koje zahtijevaju specijalne preventivne mjere, koje mogu uključivati sistem izdavanja dozvola ili ovlasti;

Procjena analize rizika ili sigurnosnih studija za opasne aktivnosti i akcioni plan za implementaciju potrebnih mjera;

Pribavljanje informacija za nadležne organe koje su potrebne za ocjenu rizika;

Primjena najpodesnije tehnologije kako bi se spriječile industrijske havarije i zaštitili ljudi i okoliš;

U cilju sprječavanja industrijskih havarija, organiziranje odgovarajuće edukacije i obuke za sve osobe uključene u opasne aktivnosti na licu mjesta pod normalnim i vanrednim okolnostima;

Uspostavljanje internih rukovodnih struktura i praksi namijenjenih za efikasnu implementaciju i održavanje sigurnosnih propisa;

Praćenje i revizija opasnih aktivnosti i obavljanje inspekcija.

PRILOG V.

Analiza i ocjena

1. Analiza i ocjena opasne aktivnosti se trebaju obavljati u obimu i mjeri koji variraju u ovisnosti od svrhe za koju se one obavljaju.
2. Dolje navedena tabela ilustrira, za potrebe relevantnih članova, pitanja koja treba razmotriti u analizi i ocjeni, za navedene svrhe:

Svrha analize	Pitanja koja treba razmotriti
Planiranje u hitnim slučajevima prema članu 8.	<p>(1) Količine i osobine opasnih supstanci na licu mjesta;</p> <p>(2) Kratki opisni scenariji reprezentativnog uzorka industrijskih havarija koje mogu nastati iz opasnih aktivnosti, uključujući i naznaku vjerovatnoće svakog od njih;</p> <p>(3) Za svaki scenarij:</p> <p>Približna količina ispuštanja;</p> <p>Nivo i ozbiljnost rezultirajućih posljedica za ljude i za okoliš gdje ljudi ne borave u povoljnim i nepovoljnim uvjetima, uključujući i obim rezultirajućih opasnih zona;</p> <p>Vremenski raspon u kojem bi mogla nastati industrijska havarija od početnog događaja;</p> <p>Svaka akcija koja bi se mogla poduzeti za maksimalno umanjeње vjerovatnoće eskalacije.</p> <p>(4) Broj i raspored stanovništva u blizini, uključujući sve velike koncentracije ljudi koje se potencijalno mogu naći u opasnoj zoni;</p> <p>(5) Starost, mobilnost i osjetljivost tog stanovništva.</p>
Donošenje odluke o lokaciji prema članu 7.	<p>Dodatno na naprijed navedene tačke (1) do (5) :</p> <p>(6) Ozbiljnost štete nanosene ljudima i okolišu, ovisno o prirodi i okolnostima ispuštanja;</p> <p>(7) Udaljenost od lokacije opasne aktivnosti na kojoj se štetni efekti na ljude i okoliš mogu razumno pojaviti u slučaju industrijske havarije;</p> <p>(8) Iste informacije ne samo za ovu situaciju nego i za planiranu ili buduću pojavu koja se razumno može predvidjeti.</p>
Informacije za	Dodatno na naprijed navedene tačke (1) do (4) :

javnost prema članu 9.	(9) Ljudi koji mogu biti pogođeni industrijskom havarijom.
Preventivne mjere prema članu 6.	<p>Pored naprijed navedenih tačaka (4) do (9), za preventivne mjere će biti potrebne detaljnije verzije opisa i ocjena datih u tačkama (1) do (3). Osim navedenih opisa i ocjena, potrebno je razmotriti slijedeća pitanja:</p> <p>(10) Uvjeti i količine u kojima se rukuje opasnim supstancama;</p> <p>(11) Lista scenarija za vrste industrijskih havarija s ozbiljnim efektima treba da uključuje primjere koji pokrivaju potpunu lepezu razmjera havarije i mogućnost efekata od pratećih aktivnosti;</p> <p>(12) Za svaki scenarij, opis događaja koji bi mogao izazvati industrijsku havariju i korake zbog kojih bi ona mogla eksalirati;</p> <p>(13) Ocjena o vjerovatnoći nastajanja svakog koraka, data bar u općim crtama, uzimajući u obzir aranžmane pod (14);</p> <p>(14) Opis preventivnih mjera u smislu opreme i postupaka namijenjenih svođenju na najmanju moguću mjeru vjerovatnoće nastajanja svakog koraka;</p> <p>(15) Ocjena efekata koje mogu izazvati odstupanja od normalnih radnih uvjeta, i naknadni aranžmani za siguran prestanak opasne aktivnosti ili nekog njenog dijela u slučaju hitne potrebe, i o potrebi obuke osoblja kako bi mogli prepoznati ozbiljna odstupanja u ranom stadiju i poduzeti odgovarajuće mjere;</p> <p>(16) Ocjena stepena u kojem bi radovi na modifikaciji, opravkama i održavanju opasne aktivnosti mogli kontrolne mjere izložiti riziku, kao i kasniji aranžmani za sigurno održavanje kontrole.</p>

PRILOG VI.

Donošenje odluke o lokaciji u skladu članom 7.

Dalji tekst navodi pitanja koja treba razmotriti u skladu s članom 7.:

1. Rezultati analize i ocjene rizika, uključujući ocjenu u skladu s Prilogom V. fizičkih karakteristika područja u kojem se planira obavljanje opasne aktivnosti;
2. Rezultati procesa konsultacija i učešća javnosti;

3. Analiza povećanja i smanjenja rizika izazvanog bilo kakvim razvojem događaja na teritoriji pogođene strane u odnosu na postojeću opasnu aktivnost na teritoriji strane porijekla;
4. Procjena rizika za okoliš, uključujući i prekogranične efekte;
5. Procjena novih opasnih aktivnosti koje bi mogli biti izvor rizika;
6. Razmatranje lokacije novih, kao i značajnih modifikacija na postojećim opasnim aktivnostima, na sigurnoj udaljenosti od postojećih naseljenih centara, kao i uspostavljanje sigurnosne zone oko opasnih aktivnosti; u tim područjima potrebno je detaljnije ispitati razvoj aktivnosti koji bi povećao rizik za stanovništvo, ili na drugi način povećao ozbiljnost rizika.

PRILOG VII.

Mjere za povećanje spremnosti u hitnim slučajevima u skladu s članom 8.

Sve planovi za krizne situacije na licu mjesta i van lokacije trebaju se koordinirati tako da rezultiraju sveobuhvatnim i efektivnim odgovorom na industrijske havarije.

Planovi za krizne situacije treba da uključuju mjere potrebne za lokaliziranje krizne situacije i za sprječavanje odnosno maksimalno umanjeње njihovih prekograničnih efekata. Oni također treba da sadrže sistem upozoravanja ljudi i, po potrebi, aranžmane za organiziranje njihove evakuacije, drugih zaštitnih ili spasilačkih akcija i pružanje zdravstvenih usluga.

Planovi za krizne situacije moraju prezentirati osoblju na licu mjesta, ljudima koji bi mogli biti pogođeni van lokacije i spasilačkim ekipama, detaljne informacije o tehničkim i organizacionim postupcima koji su podesni za reagiranje u slučaju industrijske havarije koja bi mogla imati prekogranične efekte i za sprječavanje i maksimalno umanjeње posljedica za ljude i okoliš, kako na licu mjesta tako i van lokacije.

Primjeri pitanja koja bi mogla biti obuhvaćena planovima za krizne situacije na licu mjesta uključuju:

Uloge i odgovornosti u organizaciji ovladavanja krizom na licu mjesta;

Opis mjera koje treba poduzeti u slučaju industrijske havarije, ili neizbježne prijetnje od nje, kako bi se kontroliralo stanje ili događaj, ili detaljne podatke o tome gdje se takav opis može naći;

Opis raspoložive opreme i sredstava;

Aranžmani za osiguranje hitnog upozorenja o industrijskim havarijama nadležnog javnog organa koji je odgovoran za reagiranje u hitnim situacijama van lokacije događaja, uključujući i vrstu informacija koje treba uključiti u prvo upozorenje kao i organiziranje davanja detaljnijih informacija čim one budu na raspolaganju;

Organiziranje obuke osoblja za dužnosti koje su planirane za njih.

Primjeri pitanja koja bi mogla biti obuhvaćena planovima za krizne situacije van lokacije događaja uključuju:

Uloge i odgovornosti u organizaciji ovladavanja krizom van lokacije događaja uključujući i to kako treba postići integraciju s planovima na licu mjesta;

Metode i postupci koje treba primjeniti osoblje za hitne situacije i medicinsko osoblje;

Metode za brzo određivanje pogođenog područja;

Aranžmani za osiguranje hitnog obavještanja o industrijskoj havariji pogođenih strana ili strana koje bi eventualno mogle biti pogođene, kao i da se ta veza održava i kasnije;

Identifikacija sredstava potrebnih za implementaciju plana i aranžmana za koordinaciju;

Organiziranje davanja informacija u javnost, uključujući, prema potrebi, aranžmane s pojašnjavanjem i ponavljanjem informacija za javnost u skladu s Članom 9.;

Organiziranje obuke i vježbi.

Planovi za krizne situacije mogli bi uključivati mjere za tretiranje, sakupljanje, čišćenje, skladištenje, uklanjanje i sigurno uništavanje opasnih supstanci i kontaminiranog materijala; kao i mjere za obnovu.

PRILOG VIII.

Informacije za javnost u skladu s članom 9.

Naziv kompanije, adresa opasne aktivnosti i identifikacija po poziciji koju ima osoba koja daje informacije;

Objašnjenje opasne aktivnosti jednostavnim jezikom, uključujući rizike;

Obični nazivi ili generički nazivi ili klasifikacija prema općoj opasnosti supstanci i preparata koji su uključeni u opasnu aktivnost, s indikacijom njihovih glavnih opasnih karakteristika;

Opće informacije koje rezultiraju iz ocjene uticaja na okoliš, ako su raspoložive i relevantne;

Opće informacije koje se odnose na prirodu industrijske havarije koja bi mogla eventualno nastati iz opasne aktivnosti, uključujući njene potencijalne efekte na stanovništvo i okoliš;

Aдекватne informacije o tome kako će pogođeno stanovništvo biti upozoreno i stalno biti obavještavano u slučaju industrijske havarije;

Aдекватne informacije o akcijama koje pogođeno stanovništvo mora poduzeti i o ponašanju koje mora prihvatiti u slučaju industrijske havarije;

Aдекватne informacije o aranžmanima koji su organizirani u vezi s opasnom aktivnošću, uključujući i vezu s hitnim službama, za rješavanje krizne situacije kod industrijske havarije, smanjenje ozbiljnosti industrijskih havarija i ublažavanje njihovih efekata;

Opće informacije o planu hitnih službi za krizne situacije van lokacije događaja, koji su sačinjeni za borbu protiv posljedica havarije van lokacije događaja, uključujući prekogranične efekte industrijske havarije;

Opće informacije o specijalnim zahtjevima i uvjetima kojima podliježe opasna aktivnost prema relevantnim državnim propisima i upravnim odredbama, uključujući sisteme izdavanja dozvola i ovlasti;

Detalji o tome gdje se mogu dobiti dalje relevantne informacije.

PRILOG IX.

Sistemi obavještanja o industrijskoj havariji u skladu s članom 10.

Sistemi obavještanja o industrijskoj havariji će omogućiti najbrži mogući prenos podataka i prognoza prema ranije utvrđenim kodovima koji koriste kompatibilne sisteme za prijenos podataka i sisteme za obradu podataka za hitna upozorenja i reagiranje, kao i za mjere za maksimalno umanjenje i ograničavanje posljedica prekograničnih efekata, uzimajući u obzir različite potrebe na različitim nivoima.

Obavijest o industrijskoj havariji će uključivati slijedeće:

Vrstu i veličinu industrijske havarije, uključene opasne supstance (ako su poznate), i ozbiljnost njenih mogućih posljedica;

Vrijeme pojave i tačna lokacija havarije;

Druge raspoložive informacije koje su potrebne za efikasno reagiranje na industrijsku havariju.

Obavijest o industrijskoj havariji se mora dopunjavati u odgovarajućim intervalima, ili kada god se to zahtijeva, dodatnim relevantnim informacijama o razvoju situacije u vezi s prekograničnim efektima.

Potrebno je poduzeti i obavljati redovne provjere i kontrole efikasnosti sistema obavještanja o industrijskoj havariji, uključujući i redovnu obuku uključenog osoblja. Prema potrebi, takve provjere, kontrole i obuka se vrše zajednički.

PRILOG X.

Uzajamna pomoć u skladu s članom 12.

Sveukupno usmjeravanje, kontrola, koordinacija i nadzor pomoći je odgovornost strane koja traži pomoć. Osoblje uključeno u operaciju pružanja pomoći će djelovati u skladu s relevantnim zakonima strane koja traži pomoć. Odgovarajući organi strane koja traži pomoć će surađivati s organom kojeg imenuje strana koja pruža pomoć, u skladu s članom 17., a koji je odgovoran za direktni operativni nadzor osoblja i opreme koju osigurava strana koja pruža pomoć.

Strana koja traži pomoć će, u granicama svojih sposobnosti, osigurati lokalne objekte i usluge za ispravno i efikasno pružanje pomoći, i osiguraće zaštitu osoblja, opreme i materijala unesenih na teritoriju od strane ili u ime strane koja pruža pomoć u tu svrhu.

Ukoliko nije drugačije dogovoreno, pomoć će se osigurati na trošak strane koja traži pomoć. Strana koja pruža pomoć može u svako doba odustati u cjelosti ili djelimično od naplate troškova.

Strana koja traži pomoć će uložiti maksimalne napore da omogući strani koja pruža pomoć i osobama koje rade u njeno ime da dobiju povlastice, imunitet ili olakšice potrebne za brzo izvršenje njihovih funkcija u pružanju pomoći. Od strane koja traži pomoć neće se zahtijevati da primjenjuje ovu odredbu na svoje državljane ili osobe sa stalnim boravkom ili da im omogući povlastice i imunitet kako je naprijed pomenuto.

Relevantna strana će, na zahtjev strane koja traži pomoć ili strane koja pruža pomoć, nastojati da olakša tranzit kroz svoju teritoriju propisno najavljenog osoblja, opreme i sredstava uključenih u pružanje pomoći, prema strani i od strane koja traži pomoć.

Strana koja traži pomoć će olakšati ulazak na, boravak u i odlazak s njene državne teritorije propisno najavljenog osoblja, opreme i imovinekoji su uključeni u pomoć.

U pogledu radnji koje direktno rezultiraju iz pružene pomoći, strana koja traži pomoć će, u odnosu na smrt ili povredu osoba, štetu ili gubitak imovine, ili štetu na okoliš koja je izazvana na njenoj teritoriji tokom pružanja tražene pomoći, smatrati nedužnom i obešteti stranu koja pruža pomoć ili osobe koje rade u njeno ime i osigurati naknadu štete za smrt ili povredu koju su pretrpili, i za gubitak ili štetu na opremi ili drugoj imovini koja je uključena u pružanje pomoći. Strana koja traži pomoć će biti odgovorna za obradu tužbi koje podnesu treće strane protiv strane koja pruža pomoć ili osoba koje rade u njeno ime.

Uključene strane će blisko surađivati kako bi olakšali rješenje pravnih postupaka i tužbi koji bi mogli rezultirati iz operacija pružanja pomoći.

Svaka strana može tražiti pomoć u medicinskom liječenju ili u privremenom preseljenju na teritoriju druge strane osoba uključenih u havariju.

Pogođena strana ili strana koja traži pomoć može u svako doba, nakon odgovarajućih konsultacija i uz obavijest, zatražiti prestanak pružanja pomoći koja se daje prema ovoj Konvenciji. Kada se dostavi takav zahtjev, relevantne strane će konsultirati jedna drugu s ciljem dogovora oko odgovarajućeg prestanka pomoći.

PRILOG XI.

Razmjena informacija u skladu s članom 15.

Informacije će uključiti slijedeće elemente, koji takođe mogu biti predmet multilateralne i bilateralne saradnje:

Zakonodavne i administrativne mjere, politike, ciljevi i prioriteti za sprječavanje, spremnost i reagiranje, naučne aktivnosti i tehničke mjere za smanjenje rizika od industrijskih havarija od opasnih aktivnosti, uključujući ublažavanje prekograničnih efekata;

Mjere i planovi za krizne situacije na odgovarajućem nivou koji pogađaju druge strane;

Programi za monitoring, planiranje, istraživanje i razvoj, uključujući njihovu implementaciju i nadzor;

Mjere poduzete u pogledu sprječavanja, spremnosti i reagiranja na industrijske havarije;

Iskustvo s industrijskim havarijama i saradnjom u reagiranju na industrijske havarije s prekograničnim efektima;

Razvoj i primjena najboljih raspoloživih tehnologija za bolju zaštitu i sigurnost okoliša;

Spremnost u hitnim slučajevima i reagiranje;

Metode koje se koriste za prognoziranje rizika, uključujući kriterije za praćenje i ocjenu prekograničnih efekata.

PRILOG XII.

Zadaci za uzajamnu pomoć u skladu s članom 18., stav 4.

Sakupljanje i distribuiranje informacija i podataka

Uspostavljanje i funkcioniranje sistema za obavještanje o industrijskoj havariji koji može dati informacije o industrijskim havarijama i ekspertima, da bi uključili eksperte što je brže moguće u pružanje pomoći;

Uspostavljanje i funkcioniranje banke podataka za prijem, obradu i distribuiranje potrebnih informacija o industrijskim havarijama, uključujući i njihove posljedice, i takođe za mjere koje se primjenjuju i njihovu efikasnost;

Izrada i održavanje liste opasnih supstanci, uključujući njihove relevantne karakteristike, i informacije o tome kako rukovati s njima u slučaju industrijske havarije;

Uspostavljanje i održavanje registra eksperata za osiguranje konsultacija i drugih vrsta pomoći u pogledu sprječavanja, spremnosti i mjera za reagiranje, uključujući mjere obnove;

Održavanje liste opasnih aktivnosti;

Proizvodnja i održavanje liste opasnih supstanci navedenih u odredbama Priloga I., Dio I.

Istraživanje, obuka i metodologija

Razvoj i osiguranje modela na bazi iskustva iz industrijskih havarija, i scenariji za mjere sprječavanja, spremnosti i reagiranja;

Promoviranje edukacije i obuke, organizacija međunarodnih simpozija i promoviranje saradnje u istraživanju i razvoju.

Tehnička pomoć

Izvršavanje savjetodavnih funkcija s ciljem jačanja sposobnosti primjene mjera za sprječavanje, spremnost i reagiranje;

Poduzimanje na zahtjev jedne strane izvršenja inspekcije njenih opasnih aktivnosti i pružanje pomoći u organiziranju svojih državnih inspekcija prema zahtjevima ove Konvencije.

Pomoć u slučaju krize

Pružanje pomoći, na zahtjev jedne strane, koja, između ostalog, uključuje i slanje eksperata na lice mjesta događaja industrijske havarije kako bi pružili konsultantsku i drugu vrstu pomoći u reagiranju na događaj industrijske havarije.

PRILOG XIII.

Arbitraža

1. Strana koje ulaže žalbu ili strane Konvencije u sporu će obavijestiti Sekretarijat o tome da su se dogovorile dostaviti spor na arbitražu u skladu s članom 21., stav 2., ove Konvencije. Obavijest će sadržavati predmet arbitraže, a naročito članove ove Konvencije čije tumačenje ili primjena predstavlja sporno pitanje. Sekretarijat će uputiti primljene informacije svim stranama ove Konvencije.

2. Arbitražni tribunal će se sastojati od tri člana. Strana ili strane koje se žale i druga strana ili strane Konvencije u sporu će imenovati po jednog arbitra, a dva tako imenovana arbitra će imenovati uz zajedničku saglasnost trećeg arbitra, koji će predsjedavati arbitražnim tribunalom. Ovaj arbitar ne može biti državljanin ni jedne od strana u sporu, niti može imati svoje stalno mjesto boravka na teritoriji jedne od ovih strana, niti biti zaposlen ni kod jedne od njih, niti će raditi na tom slučaju ni u jednoj drugoj funkciji.

3. Ako predsjednik arbitražnog tribunala nije nimenovan u roku od dva mjeseca od imenovanja drugog arbitra, izvršni sekretar Ekonomske komisije za Evropu će, na zahtjev bilo koje strane u sporu, imenovati predsjednika u narednom dvomjesečnom periodu.
4. Ako jedna od strana u sporu ne imenuje arbitra u roku od dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva, druga strana može o tome informirati izvršnog sekretara Ekonomske komisije za Evropu, koji će zatim imenovati predsjednika arbitražnog tribunala u narednom dvomjesečnom periodu. Po imenovanju, predsjednik arbitražnog tribunala će zatražiti od strane koja nije imenovala arbitra da to učini u roku od dva mjeseca. Ako to ne učini u tom periodu, predsjednik će informirati izvršnog sekretara Ekonomske komisije za Evropu, koji će izvršiti ovo imenovanje u narednom dvomjesečnom periodu.
5. Arbitražni tribunal će donijeti svoju odluku u skladu s međunarodnim pravom i u skladu s odredbama ove Konvencije.
6. Svaki arbitražni tribunal konstituiran prema odredbama iz ovog Priloga izradit će vlastiti poslovnik.
7. Odluke arbitražnog tribunala, i o procesnim i o materijalnim pitanjima spora, donose se većinom glasova.
8. Arbitražni tribunal može poduzeti sve odgovarajuće mjere da utvrdi činjenice.
9. Strane u sporu će olakšati rad arbitražnog tribunala, a naročito će, koristeći sva sredstva koja im stoje na raspolaganju:

dostaviti svu relevantnu dokumentaciju, sadržaje i informacije;

omogućiti tribunalu da, prema potrebi, pozove svjedoke ili eksperte i da zaprimi njihove dokaze.
10. Strane u sporu i arbitri će štiti povjerljivost svih informacija koje prime u povjerenju tokom provođenja postupka arbitraže.
11. Arbitražni tribunal može, na zahtjev jedne od strana, preporučiti poduzimanje privremenih mjera zaštite.
12. Ako se jedna od strana u sporu ne pojavi pred arbitražnim tribunalom ili ako ne zastupa svoj stav, druga strana može zatražiti od suda da nastavi postupak i da donese svoju konačnu odluku. Odsustvovanje jedne od strana ili propuštanje strane da zastupa svoj slučaj ne tvori prepreku za postupak.
13. Arbitražni tribunal može saslušati i odrediti protutužbe koje nastaju direktno iz predmeta spora.
14. Ukoliko arbitražni tribunal ne odredi drugačije zbog posebnih okolnosti predmetnog slučaja, troškove tribunala, uključujući i nagradu njegovih članova, snose jednako strane u sporu. Tribunal će voditi evidenciju svih svojih troškova i dostavit će konačni izvještaj o tome stranama u sporu.

15. Svaka strana Konvencije koja ima interes pravne prirode u predmetu spora i koja može biti pogođena odlukom u predmetnom slučaju, može intervenirati u postupku uz pristanak tribunala.

16. Arbitražni tribunal će donijeti svoju odluku u roku od pet mjeseci od datuma svog uspostavljanja, ukoliko on ne smatra potrebnim produžiti vremenski rok za period koji ne bi prelazio pet mjeseci.

17. Odluka arbitražnog tribunala će biti praćena obrazloženjem. Ona će biti konačna i obavezujuća za sve strane u sporu. Arbitražni tribunal će svoju odluku prenijeti svim stranama u sporu, kao i Sekretarijatu. Sekretarijat će uputiti zaprimljene informacije svim stranama ove Konvencije.

18. Spor koji nastane između strana vezano za tumačenje ili izvršenje arbitražne odluke može dostaviti bilo koja strana arbitražnom tribunalu koji je donio tu odluku ili, ako se do ovoga tribunala ne može doći, nekom drugom tribunalu konstituiranom u tu svrhu na isti način kao i prvi.